

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (druga izba)

z dnia 22 czerwca 2016 r.*

Skarga o stwierdzenie nieważności — Pomoc państwa — Urządzenia gospodarstwa domowego — Pomoc na restrukturyzację — Decyzja uznająca pomoc za zgodną z rynkiem wewnętrznym z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków — Decyzja wydana w wyniku stwierdzenia przez Sąd nieważności wcześniej wydanej decyzji dotyczącej tego samego postępowania — Brak indywidualnego oddziaływania — Brak istotnego wpływu na pozycję konkurencyjną — Niedopuszczalność

W sprawie T-118/13

Whirlpool Europe BV, z siedzibą w Bredzie (Niderlandy), reprezentowana przez adwokatów F. Wijckmansa oraz H. Burez,

strona skarżąca,

popierana przez:

Electrolux AB, z siedzibą w Sztokholmie (Szwecja), reprezentowany przez adwokatów F. Wijckmansa oraz H. Burez,

interwenient,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez L. Flynna, É. Gippiniego Fourniera oraz P.J. Loewenthala, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez:

Republikę Francuską, reprezentowaną przez G. de Bergues'a, D. Colasa oraz J. Bousin, działających w charakterze pełnomocników,

oraz przez

Fagor Francja SA, z siedzibą w Rueil-Malmaison (Francja), reprezentowanego przez adwokatów J. Derenne'a oraz A. Müller-Rappard,

interwenienci,

* Język postępowania: angielski.

mającej za przedmiot żądanie stwierdzenia nieważności, na podstawie art. 263 TFUE, decyzji Komisji 2013/283/UE z dnia 25 lipca 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.23839 (C 44/2007) udzielonej przez Francję na rzecz przedsiębiorstwa FagorBrandt (Dz.U. 2013, L 166, s. 1),

SĄD (druga izba),

w składzie: M.E. Martins Ribeiro, prezes, S. Gervasoni i L. Madise (sprawozdawca), sędziowie,

sekretarz: L. Grzegorzczuk, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 24 listopada 2015 r.,
wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

- 1 Skarżąca, Whirlpool Europe BV (zwana dalej „Whirlpool”), prowadzi działalność w sektorze produkcji i wprowadzania do obrotu dużych urządzeń gospodarstwa domowego.
- 2 Pismem z dnia 6 sierpnia 2007 r. Republika Francuska zgłosiła Komisji Europejskiej plan pomocy na restrukturyzację w kwocie 31 mln EUR na rzecz FagorBrandt SA, obecnie Fagor France SA (zwanego dalej „FagorBrandt” lub „beneficjentem”).
- 3 Pismem z dnia 10 października 2007 r. Komisja powiadomiła Republikę Francuską o swej decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 88 ust. 2 WE (Dz.U. 2007, C 275, s. 18).
- 4 Electrolux AB, także prowadzący działalność w sektorze produkcji i wprowadzania do obrotu dużych urządzeń gospodarstwa domowego, przedstawił uwagi pismami z dnia 14 grudnia 2007 r., z dnia 26 lutego i z dnia 12 marca 2008 r.
- 5 Whirlpool przedstawiła uwagi pismem z dnia 17 grudnia 2007 r.
- 6 Decyzją 2009/485/WE z dnia 21 października 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 44/07 (ex N 460/07), którą Francja zamierza przyznać na rzecz przedsiębiorstwa FagorBrandt (Dz.U. L 160, s. 11), Komisja zatwierdziła pomoc, pod warunkiem w szczególności, że FagorBrandt wstrzyma wprowadzanie do obrotu lodówek, zamrażarek, urządzeń do gotowania i zmywarek do naczyń marki Vedette na okres pięciu lat.
- 7 Wyrokiem z dnia 14 lutego 2012 r., Electrolux/Komisja (T-115/09 i T-116/09, EU:T:2012:76) wydanym w przedmiocie skarg wniesionych przez Electroluxa i przez Whirlpool, Sąd stwierdził nieważność decyzji 2009/485, orzekłszy, że Komisja popełniła oczywiste błędy w ocenie, uwzględniając nieważny środek wyrównawczy (zbycie Brandt Components) i nie dokonawszy analizy skumulowanych skutków tej zgłoszonej pomocy wskazanej w pkt 2 powyżej i drugiego środka pomocy przyznanego na rzecz FagorBrandt przez Republikę Włoską za pośrednictwem spółki zależnej FagorBrandt Italia (zwanego dalej „pomocą władz włoskich”) dla konkurencji.
- 8 W dniu 25 lipca 2012 r., w następstwie wydania wyroku z dnia 14 lutego 2012 r., Electrolux/Komisja (T-115/09 i T-116/09, EU:T:2012:76), Komisja przyjęła decyzję 2013/283/UE w sprawie pomocy państwa SA.23839 (C 44/2007) udzielonej przez Francję na rzecz przedsiębiorstwa FagorBrandt

(Dz.U. L 166, s. 1, zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”), w której uznała zgłoszoną pomoc (zwaną dalej „pomocą będącą przedmiotem zaskarżonej decyzji” lub „rozpatrywanym środkiem”) za zgodną z rynkiem wewnętrznym na warunkach, jakie Komisja w tej decyzji ustanawia.

- 9 Po zbadaniu skumulowanych skutków rozpatrywanego środka i pomocy władz włoskich (motywy 85–88) Komisja w istocie uznała w zaskarżonej decyzji, że zbycie Brandt Components (zakwalifikowane jako środek wyrównawczy w drodze decyzji 2009/485) oraz wstrzymanie wprowadzania do obrotu na okres pięciu lat niektórych produktów (do gotowania, chłodzenia oraz zmywarek do naczyń) marki Vedette (przewidziane w decyzji 2009/485) nie było wystarczające, aby zapobiec nieuzasadnionemu zakłóceniu konkurencji (motywy 100 i 112). W tych okolicznościach Komisja postanowiła w szczególności ustanowić, jako warunek zgodności rozpatrywanego środka ze wspólnym rynkiem, przedłużenie o trzy dodatkowe lata wstrzymania wprowadzania do obrotu ww. produktów marki Vedette (motyw 112). Uznała ona, że środek ten jest sam w sobie wystarczający do zmniejszenia w proporcjonalny sposób negatywnych skutków dla konkurencji wynikających z przyznania pomocy (motyw 117) i wyrównuje skumulowane skutki wspomnianej pomocy oraz pomocy władz włoskich (motyw 118).
- 10 Sentencja zaskarżonej decyzji ma następujące brzmienie:

„Artykuł 1

Pomoc w wysokości 31 mln EUR, któr[ą] [Republika Francuska] zamierza udzielić [przyznać] na rzecz przedsiębiorstwa FagorBrandt, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na warunkach określonych w art. 2.

Artykuł 2

1. Władze francuskie są zobowiązane wstrzymać wypłatę na rzecz przedsiębiorstwa FagorBrandt pomocy, o której mowa w art. 1 niniejszej decyzji, do chwili skutecznego odzyskania od spółki FagorBrandt pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem, o której mowa w decyzji Komisji 2004/343/WE z dnia 16 grudnia 2003 r. [...].

2. Plan restrukturyzacji grupy FagorBrandt, o którym [Republika Francuska] powiadomiła Komisję dnia 6 sierpnia 2007 r., zosta[nie] wykonany w całości.

3. Wkład własny w koszty restrukturyzacji w wysokości 31,5 mln EUR zaproponowany przez grupę FagorBrandt będzie musiał zostać zwiększony o kwotę 3 190 878,02 EUR oraz o odsetki od tej kwoty narosłe od dnia przekazania grupie FagorBrandt pomocy władz włoskich do dnia 21 października 2008 r. Zwiększenia tego należy dokonać przed końcem okresu restrukturyzacji przedsiębiorstwa wyznaczonym na dzień 31 grudnia 2012 r. Władze francuskie będą musiały dostarczyć dowód tego zwiększenia w ciągu dwóch miesięcy od upływu terminu w dniu 31 grudnia 2012 r.

4. Grupa FagorBrandt wstrzymuje sprzedaż urządzeń do chłodzenia, gotowania i zmywarek marki Vedette na okres ośmiu lat.

5. W celu zapewnienia monitorowania warunków określonych w ust. 1–4 [niniejszego artykułu] [Republika Francuska] informuje Komisję, za pomocą rocznych sprawozdań, o stanie zaawansowania restrukturyzacji grupy FagorBrandt, o odzyskaniu pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem, o którym mowa w ust. 1, o wypłacie pomocy zgodnej ze wspólnym rynkiem i o wdrożeniu środków wyrównawczych.

Artykuł 3

W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji [Republika Francuska] informuje Komisję o środkach, które zostały podjęte w celu zastosowania się do niniejszej decyzji.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Francuskiej”.

Postępowanie i żądania stron

- 11 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 20 lutego 2013 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę.
- 12 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 6 czerwca 2013 r. Electrolux złożył wniosek o dopuszczenie do niniejszej sprawy w charakterze interwenienta po stronie skarżącej. Pismami złożonymi w dniu 25 czerwca i w dniu 8 lipca 2013 r. FagorBrandt i Republika Francuska wniosli o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenientów po stronie Komisji.
- 13 Postanowieniami z dnia 11 września 2013 r. prezes czwartej izby Sądu uwzględnił wnioski o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenientów złożone przez Electroluxa, FagorBrandt i Republikę Francuską.
- 14 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 3 października 2013 r. skarżąca wniosła do Sądu o umożliwienie jej przedstawienia w ramach środków organizacji postępowania uwag na piśmie w odpowiedzi na twierdzenia Komisji w przedmiocie dopuszczalności skargi w zakresie, w jakim zostały one przedstawione po raz pierwszy w duplice.
- 15 Pismami z dni 14, 24 i 29 października 2013 r. Komisja, Republika Francuska i FagorBrandt przedłożyli uwagi w przedmiocie złożonego przez skarżącą wniosku o zastosowanie środków organizacji postępowania.
- 16 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu w dniu 5 grudnia 2013 r. FagorBrandt i Republika Francuska złożyli uwagi interwenientów.
- 17 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 6 grudnia 2013 r. Electrolux złożył uwagi interwenienta.
- 18 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 19 lutego 2014 r. Komisja złożyła odpowiedzi na uwagi interwenientów wniesione przez Republikę Francuską, FagorBrandt i Electroluxa.
- 19 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 4 marca 2014 r. skarżąca złożyła odpowiedzi na uwagi interwenientów wniesione przez FagorBrandt i przez Republikę Francuską.
- 20 Pismem z dnia 23 września 2015 r. Sąd skierował do stron środek organizacji postępowania. Sąd w szczególności wezwał skarżącą do ustosunkowania się do argumentacji Komisji zmierzającej do zakwestionowania dopuszczalności skargi i poparcia argumentów przedstawionych w tym względzie w pismach procesowych.
- 21 Pismami z dnia 9 i 30 października 2015 r. Komisja, a następnie skarżąca udzieliły odpowiedzi na pytania Sądu.
- 22 Z uwagi na fakt, że skład izb Sądu uległ zmianie, a sędzia sprawozdawca został przeniesiony do drugiej izby, izbie tej w związku z tym przydzielono niniejszą sprawę.

23 Skarżąca wnosi do Sądu o:

- tytułem żądania głównego – stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji w całości ze względu na okoliczność niespełnienia jednego lub kilku kumulatywnych warunków określonych w wytycznych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. 2004, C 244, s. 2), a w każdym wypadku ze względu na to, że Komisja nie wykazała w wymagany prawem sposób spełnienia każdego z tych warunków;
- tytułem żądania ewentualnego – stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji w całości z powodu naruszenia w niej obowiązku uzasadnienia wynikającego z art. 296 TFUE;
- obciążenie Komisji kosztami postępowania;
- obciążenie Republiki Francuskiej i FagorBrandt ich własnymi kosztami.

24 Electrolux wnosi do Sądu o:

- tytułem żądania głównego – stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji w całości w zakresie dotyczącym niespełnienia jednego lub kilku (kumulatywnych) warunków określonych w wytycznych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw, a w każdym wypadku ze względu na to, że Komisja nie wykazała w wymagany prawem sposób spełnienia każdego z tych warunków;
- tytułem żądania ewentualnego – stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji w całości ze względu na naruszenie art. 296 TFUE.

25 Komisja wnosi do Sądu o:

- oddalenie skargi jako bezzasadnej;
- obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

26 FagorBrandt wnosi do Sądu o:

- odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej lub pozbawionej podstawy prawnej;
- obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

27 Republika Francuska wnosi do Sądu o oddalenie skargi.

Co do prawa

28 Komisja, popierana przez Republikę Francuską i FagorBrandta, twierdzi na etapie dupliki, iż o ile zgodnie z orzecznictwem fakt, że przedsiębiorstwo zostało wysłuchane i że jego uwagi wpłynęły w znaczącym stopniu na przebieg tego postępowania, stanowi istotny element dla oceny legitymacji czynnej, o tyle nie zwalnia on tego przedsiębiorstwa z wykazania, iż sporna pomoc może skutkować „istotną zmianą” jego pozycji na rynku. Komisja wyjaśnia, co się tyczy tej „istotnego wpływu”, że zgodnie z orzecznictwem dla udowodnienia, iż zaskarżona decyzja dotyczy indywidualnie danego przedsiębiorstwa, nie może być wystarczające ustalenie, iż rozpatrywana pomoc jest w stanie wywrzeć „pewien wpływ” na stosunki konkurencji i że zainteresowane przedsiębiorstwo pozostaje w jakimkolwiek stosunku konkurencji z beneficjentem tej pomocy. Przeciwnie, należy wykazać, że

pomoc miała szczególny wpływ na skarżącą, jeśli porównać ją z jej konkurentami. Komisja wskazuje, że ten podstawowy wymóg został niedawno przywołany przez Trybunał w wyroku z dnia 13 czerwca 2013 r., Ryanair/Komisja (C-287/12 P, EU:C:2013:395).

- 29 Skarżąca w odpowiedzi na uwagi interwenientów wniesione przez FagorBrandt i przez Republikę Francuską oraz w odpowiedziach na pytania Sądu z dnia 15 października 2015 r. w pierwszej kolejności wskazuje, że w zaskarżonej decyzji wyraźnie wykazano, iż pozycja skarżącej na rynku uległa istotnej zmianie wskutek przyznania pomocy będącej przedmiotem rozpatrywanego środka.
- 30 Skarżąca, popierana przez Electroluxa, odnosi się w tym kontekście, po pierwsze, do motywu 18 zaskarżonej decyzji, w którym wskazano, że „bez pomocy spółka FagorBrandt wycofałaby się z rynku” i że „[...] zniknięcie grupy FagorBrandt [ustanie bytu grupy FagorBrandt lub zaprzestanie przez nią działalności] umożliwiłoby jej europejskim konkurentom znaczne zwiększenie sprzedaży i produkcji”, po drugie, do motywu 93 tej decyzji, zgodnie z którym „pomoc restrukturyzacyjna automatycznie prowadzi [przypadki pomocy restrukturyzacyjnej automatycznie prowadzą] do zakłócenia konkurencji, [ponieważ] zapobiega[...] [wyeliminowaniu] beneficjenta z rynku i [ogranicza] tym samym rozwój konkurujących z nim przedsiębiorstw”, po trzecie, do motywu 94 wspomnianej decyzji, zgodnie z którym „[b]ez pomocy władz francuskich grupa FagorBrandt szybko zniknęłaby z rynku[...]”, a „[t]ym samym zniknięcie spółki FagorBrandt [ustanie bytu spółki FagorBrandt lub zaprzestanie przez nią działalności] umożliwiłoby jej europejskim konkurentom znaczne zwiększenie sprzedaży, a w związku z tym również produkcji”; i po czwarte, do motywów 105 i 109 zaskarżonej decyzji, zgodnie z którymi Whirlpool jest jednym z „główny[ch] konkurent[ów] grupy FagorBrandt” na rynku lodówek, zamrażarek i zmywarek do naczyń. Skarżąca wywodzi na tej podstawie, że przytaczając powyższe motywy zaskarżonej decyzji w swoich pismach procesowych, wykazała w sposób wystarczający pod względem prawnym, iż wpływ na jej pozycję rynkową był istotny.
- 31 Skarżąca podnosi także, że Komisja zakwestionowała dopiero w duplice twierdzenie, że decyzja 2009/485 dotyczy skarżącej indywidualnie, a Sąd nie podważył dopuszczalności skargi w wyroku z dnia 14 lutego 2012 r., Electrolux/Komisja (T-115/09 i T-116/09, EU:T:2012:76). W odpowiedzi na pytania Sądu Komisja wskazuje w tym względzie zasadniczo, że wyrok z dnia 14 lutego 2012 r., Electrolux/Komisja (T-115/09 i T-116/09, EU:T:2012:76) nabrał powagi rzeczy osądzonej w odniesieniu do kwestii dopuszczalności skargi, w szczególności ponieważ zaskarżona decyzja jest oparta dokładnie na tych samych aktach administracyjnych co decyzja 2009/485, argumenty, które podniosła skarżąca, są takie same i Komisja nie przedstawiła argumentów ani dowodów umożliwiających Sądowi odróżnienie kwestii dopuszczalności skargi w niniejszym postępowaniu od kwestii dopuszczalności skargi, która została należycie wykazana wyrokiem z dnia 14 lutego 2012 r., Electrolux/Komisja (T-115/09 i T-116/09, EU:T:2012:76) w poprzednim postępowaniu.
- 32 W drugiej kolejności skarżąca podkreśla, że w każdym wypadku różniła się od innych przedsiębiorstw na rynku.
- 33 Skarżąca podnosi, że po pierwsze, jako numer dwa francuskiego rynku, niewątpliwie bardziej wykorzystalaby wyjście beneficjenta z rynku niż konkurujące z nią przedsiębiorstwa. Skarżąca twierdzi w tym względzie, że od momentu gdy beneficjent pomocy zakończył prowadzenie działalności w połowie roku 2013, „zyskała duży udział w rynku na rynku francuskim” i że nawet gdyby odzyskała tylko 1% udziału FagorBrandt w rynku, to kwota ta odpowiadałaby kwocie pomocy, o której mowa w zaskarżonej decyzji. Skarżąca podnosi zatem, że ustanie bytu FagorBrandt lub zaprzestanie przez FagorBrandt działalności mogłoby skutkować dla niej znaczącym zwiększeniem udziału w rynku ze względu na jej pozycję numer dwa na rynku, efektem czego pomoc będąca przedmiotem zaskarżonej decyzji prowadziłaby do istotnej utraty zysku, która charakteryzowałaby jako taką istotną zmianę pozycji skarżącej na rynku w rozumieniu orzecznictwa.

- 34 Skarżąca utrzymuje, po drugie, dla dowiedzenia szczególnego wpływu na jej pozycję, że została wymieniona, jak wykazała w skardze, wśród potencjalnych nabywców beneficjenta w 2001/2002, gdy w stosunku do beneficjenta zostało wszczęte postępowanie upadłościowe. Przejęcie Brandta zostało ostatecznie dokonane przez Fagora, gdyż przedsiębiorstwo to zobowiązało się nie przeprowadzać restrukturyzacji Brandta w okresie dwóch lat w zamian za rozpatrywaną pomoc.
- 35 Skarżąca przypomina, po trzecie, że była ściśle zaangażowana w dane postępowanie w sposób, który odróżnia ją wyraźnie od pozostałych uczestników rynku.
- 36 Na wstępie należy zauważyć, że Komisja po raz pierwszy w duplice podważyła dopuszczalność skargi na podstawie braku czynnej legitymacji procesowej skarżącej.
- 37 Niemniej jednak, po pierwsze, należy stwierdzić, że przesłanki dopuszczalności skargi mogą być badane przez sąd Unii z urzędu na każdym etapie postępowania (zob. podobnie wyrok z dnia 22 października 1996 r., Skibsværftsforeningen i in./Komisja, T-266/94, EU:T:1996:153, pkt 40). Brak podniesienia zarzutu dopuszczalności skargi przez Komisję lub tym bardziej spóźnione zakwestionowanie dopuszczalności skargi nie oznacza zatem, że Sąd zrezygnuje z rozpatrzenia tej kwestii.
- 38 Po drugie, nic nie stoi na przeszkodzie temu, by Sąd uwzględnił przedstawione przez skarżącą w odpowiedzi na zarzut niedopuszczalności uwagi po wniesieniu dupliki (zob. podobnie postanowienie z dnia 12 lipca 2011 r., UOP/Komisja, T-198/09, EU:T:2011:354, pkt 32), co Komisja sama wyraźnie przyznała na rozprawie.
- 39 Należy zatem zbadać dopuszczalność wniesionej przez skarżącą skargi.
- 40 W zakresie, w jakim Komisja zarzuca skarżącej brak czynnej legitymacji procesowej, należy przypomnieć, że art. 263 akapit czwarty TFUE określa dwie sytuacje, w których uznaje się istnienie po stronie osoby fizycznej lub prawnej legitymacji procesowej do wniesienia skargi na akt Unii, którego nie jest ona adresatem. Po pierwsze, taką skargę można wnieść, gdy akt ten dotyczy tej osoby bezpośrednio i indywidualnie. Po drugie, taka osoba może wnieść skargę na akt regulacyjny niewymagający środków wykonawczych, jeżeli dotyczy on jej bezpośrednio.
- 41 W niniejszej sprawie zaskarżona decyzja skierowana jest wyłącznie do Republiki Francuskiej i dotyczy pomocy indywidualnej w rozumieniu art. 1 lit. e) rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [108 TFUE] (Dz.U. 2015, L 248, s. 9). Ponieważ zatem zaskarżona decyzja ma charakter indywidualny, nie można jej traktować jako aktu regulacyjnego w rozumieniu art. 263 akapit czwarty TFUE, który dotyczy każdego aktu o charakterze generalnym, z wyjątkiem aktów ustawodawczych (zob. podobnie wyrok z dnia 3 grudnia 2014 r., Castelnou Energia/Komisja, T-57/11, EU:T:2014:1021, pkt 23 i przytoczone tam orzecznictwo). Wynika stąd, że skoro skarżąca nie jest adresatem zaskarżonej decyzji, jej skarga jest dopuszczalna jedynie pod warunkiem, że owa decyzja dotyczy jej bezpośrednio i indywidualnie.
- 42 W świetle utrwalonego orzecznictwa Trybunału podmioty inne niż te, które są adresatami decyzji, mogą twierdzić, iż decyzja dotyczy ich indywidualnie tylko wtedy, gdy decyzja ta dotyczy ich indywidualnie ze względu na określone cechy, które są im właściwe, lub sytuację faktyczną, która odróżnia je od wszystkich innych osób i w ten sposób indywidualizuje je w sposób analogiczny do adresata tej decyzji (wyroki: z dnia 15 lipca 1963 r., Plaumann/Komisja, 25/62, EU:C:1963:17, s. 223; z dnia 22 listopada 2007 r., Sniace/Komisja, C-260/05 P, EU:C:2007:700, pkt 53; z dnia 9 lipca 2009 r., 3F/Komisja, C-319/07 P, EU:C:2009:435, pkt 29).
- 43 Ze względu na to, że niniejsza skarga dotyczy decyzji Komisji w dziedzinie pomocy państwa, należy zauważyć, iż w ramach postępowania kontrolnego w sprawie pomocy państwa ustanowionego w art. 108 TFUE należy wyodrębnić, po pierwsze, wstępną fazę badania pomocy ustanowioną w ust. 3 tego postanowienia, mającą na celu jedynie umożliwienie Komisji sformułowania wstępnej opinii

w sprawie częściowej lub całkowitej zgodności danej pomocy, i po drugiej, fazę postępowania wyjaśniającego, o której mowa w ust. 2 wspomnianego postanowienia. Tylko w ramach tej drugiej fazy, która ma umożliwić Komisji uzyskanie kompletnych informacji o całości danych w sprawie, traktat nakłada na Komisję obowiązek wezwania zainteresowanych stron do przedstawienia uwag (zob. wyrok 3F/Komisja, C-319/07 P, EU:C:2009:435, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 44 W sytuacji gdy przedsiębiorstwo kwestionuje zasadność wydanej na podstawie art. 108 ust. 3 TFUE lub w wyniku formalnego postępowania wyjaśniającego dochodzenia decyzji w sprawie oceny pomocy, sam fakt, że przedsiębiorstwo może być traktowane jako zainteresowana strona w rozumieniu art. 108 ust. 2 TFUE, nie wystarcza do stwierdzenia dopuszczalności skargi. Przedsiębiorstwo winno wtedy wykazać, że posiada szczególny status w rozumieniu wyroku z dnia 15 lipca 1963 r., Plaumann/Komisja (25/62, EU:C:1963:17) (zob. podobnie postanowienie z dnia 10 listopada 2015 r., Compagnia Trasporti Pubblici i in./Komisji, T-187/15, EU:T:2015:846, pkt 18). Jest tak w szczególności w przypadku, gdy jego pozycja na rynku uległa istotnej zmianie wskutek pomocy będącej przedmiotem danej decyzji (zob. wyrok z dnia 13 grudnia 2005 r., British Aggregates/Komisja, C-78/03 P, EU:C:2008:757, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 45 W tym względzie za podmioty, których decyzja Komisji kończąca formalne postępowanie wyjaśniające wszczęte na podstawie art. 108 ust. 2 WE w sprawie pomocy dotyczy indywidualnie, zostały uznane między innymi – poza przedsiębiorstwem będącym beneficjentem pomocy – przedsiębiorstwa z nim konkurujące, które odegrały aktywną rolę w ramach tego postępowania, o ile ich pozycja na rynku uległa istotnej zmianie wskutek środka pomocowego będącego przedmiotem zaskarżonej decyzji. Przedsiębiorstwo nie może zatem powoływać się jedynie na swój status konkurenta przedsiębiorstwa-beneficjenta pomocy, ale musi ponadto udowodnić, uwzględniając stopień swojego ewentualnego udziału w postępowaniu i znaczenie wpływu środka na jego pozycję rynkową, że znajduje się w sytuacji, która indywidualizuje je w sposób podobny jak adresata decyzji (zob. postanowienie z dnia 7 marca 2013 r., UOP/Komisja, T-198/09, EU:T:2013:105, pkt 25, 26 i przytoczone tam orzecznictwo; zob. także podobnie: wyrok z dnia 28 stycznia 1986 r., Cofaz i in./Komisja, 169/84, EU:C:1986:42, pkt 25; postanowienie z dnia 27 maja 2004 r., Deutsche Post i DHL/Komisja, T-358/02, EU:T:2004:159, pkt 33, 34).
- 46 W odniesieniu do ustalenia takiego wpływu Trybunał sprecyzował, że sama okoliczność, iż akt taki jak zaskarżona decyzja jest w stanie wyrzucić pewien wpływ na stosunki konkurencji panujące na danym rynku i że zainteresowane przedsiębiorstwo pozostawało w jakimkolwiek stosunku konkurencji z beneficjentem tego aktu, w żadnym razie nie może być wystarczające dla stwierdzenia, że wspomniany akt może dotyczyć tego przedsiębiorstwa indywidualnie (zob. podobnie wyroki: z dnia 10 grudnia 1969 r., Eridania i in./Komisja, 10/68 i 18/68, EU:C:1969:66, pkt 7; z dnia 22 grudnia 2008 r., British Aggregates/Komisja, C-487/06 P, EU:C:2008:757, pkt 47).
- 47 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem skarżąca powinna przedstawić dowody pozwalające wykazać szczególny charakter jej sytuacji konkurencyjnej (postanowienie z dnia 27 maja 2004 r., Deutsche Post i DHL/Komisja, T-358/02, EU:T:2004:159, pkt 38; wyrok z dnia 10 lutego 2009 r., Deutsche Post i DHL International/Komisja, T-388/03, EU:T:2009:30, pkt 49, 51) i wykazać, że jej pozycja konkurencyjna uległa istotnej zmianie w porównaniu do pozycji pozostałych przedsiębiorstw konkurujących z nią na rynku właściwym (zob. podobnie postanowienie z dnia 27 maja 2004 r., Deutsche Post i DHL/Komisja, T-358/02, EU:T:2004:159, pkt 41; zob. także podobnie wyroki: z dnia 10 lutego 2009 r., Deutsche Post i DHL International/Komisja, T-388/03, EU:T:2009:30, pkt 51; z dnia 13 września 2010 r., TF1/Komisja, T-193/06, EU:T:2010:389, pkt 84; z dnia 15 stycznia 2013 r., Aiscat/Komisja, T-182/10, EU:T:2013:9, pkt 68; z dnia 5 listopada 2014 r., Vtesse Networks/Komisja, T-362/10, EU:T:2014:928, pkt 55; z dnia 3 grudnia 2014 r., Castelnou Energía/Komisja, T-57/11, EU:T:2014:1021, pkt 35–37).

- 48 W niniejszej sprawie skarżąca podnosi w istocie, że zaskarżona decyzja dotyczy jej indywidualnie w zakresie, w jakim pomoc umożliwiła utrzymanie na rynku właściwym przedsiębiorstwa, które w braku takiego środka zniknęłoby z tego rynku. Utrzymanie beneficjenta na rynku skutkowałoby utratą zysku skarżącej w zakresie, w jakim, jako numer dwa na rynku francuskim, mogłaby ona przejąć udziały w rynku zwolnione przez ustanie bytu lub zaprzestanie działalności FagorBrandta.
- 49 Należy przypomnieć, że spełnienie przesłanek dopuszczalności skargi należy oceniać na chwilę wniesienia skargi, tj. złożenia odpowiedniego wniosku (postanowienie z dnia 15 grudnia 2010 r., Albertini i in. oraz Donnelly/Parlament, T-219/09 i T-326/09, EU:T:2010:519, pkt 39; wyrok z dnia 3 grudnia 2014 r., Castelnou Energía/Komisja, T-57/11, EU:T:2014:1021, pkt 34).
- 50 W okolicznościach niniejszej sprawy, bez potrzeby ustalania, czy informacje, na które powołuje się skarżąca, mogą znaleźć zastosowanie do sytuacji konkurencyjnej istniejącej w dniu wniesienia skargi i wynikającej z zaskarżonej decyzji, należy stwierdzić, że nie mogą one świadczyć o tym, że pozycja skarżącej na rynku uległa istotnej zmianie ze względu na rozpatrywany środek.
- 51 Po pierwsze bowiem, w tabelach udziałów w rynku w załączniku 14 do skargi wskazano ponad piętnaście podmiotów działających na francuskim i europejskim rynku dużych urządzeń gospodarstwa domowego. Tymczasem, jak podniosła Komisja na rozprawie, nie można jedynie domniemywać, że skarżąca zwiększyłaby znacząco swą sprzedaż w wypadku zniknięcia z rynku przedsiębiorstwa korzystającego z rozpatrywanych środków, bez przedstawienia żadnego dowodu na poparcie tego twierdzenia, jeżeli, jak w niniejszej sprawie, rynek ma strukturę nieskoncentrowaną, cechującą się współistnieniem na nim dużej liczby podmiotów (zob. podobnie postanowienie z dnia 11 stycznia 2012 r., Phoenix-Reisen i DRV/Komisja, T-58/10, EU:T:2012:3, pkt 50).
- 52 Po drugie, powołane przez skarżącą motywy zaskarżonej decyzji (przywołane w pkt 30 powyżej) ograniczają się do określenia ogólnych ustaleń mających potencjalnie zastosowanie do wszystkich podmiotów obecnych na rynku właściwym. O ile wskazują one w szczególności, że ustanie bytu FagorBrandta lub zaprzestanie przez niego działalności umożliwiłoby jego europejskim konkurentom znaczne zwiększenie ich sprzedaży, a zatem ich produkcji (motywy 18, 94), o tyle nie można w żadnym wypadku opierając się na nich przyjąć założenia, iż wskutek spornego środka skarżąca ucierpiała bardziej niż wszyscy jej konkurenci (zob. podobnie wyrok z dnia 3 grudnia 2014 r., Castelnou Energía/Komisja, T-57/11, EU:T:2014:1021, pkt 35) lub że jej pozycja konkurencyjna byłaby zdecydowanie lepsza, gdyby sporne środki nie zostały zatwierdzone (zob. podobnie postanowienie z dnia 27 maja 2004 r., Deutsche Post i DHL/Komisja, T-358/02, EU:T:2004:159, pkt 43). Nic w szczególności nie pozwala na ustalenie, czy skarżąca mogłaby lepiej niż konkurujące z nią przedsiębiorstwa przejąć popyt zwolniony przez ustanie bytu FagorBrandta lub zaprzestanie przez niego działalności. W szczególności skarżąca nie wykazała, że sporna pomoc posłużyła beneficjentowi do zachowania udziałów w rynku, które w przeciwnym razie posiadałaby skarżąca (wyrok z dnia 13 czerwca 2013 r., Ryanair/Komisja, C-287/12 P, EU:C:2013:395, pkt 113) a zatem, że utraciła ona dochody wystarczająco istotne w porównaniu do pozostałych konkurentów, by świadczyć o tym, że jej pozycja na rynku uległa istotnej zmianie. W tym względzie wbrew twierdzeniom skarżącej jej pozycja numeru dwa na rynku, po beneficjencie pomocy, nie może sama w sobie prowadzić do domniemania istotnej zmiany jej pozycji na rynku (zob. podobnie postanowienie z dnia 27 sierpnia 2008 r., Adomex/Komisja, T-315/05, EU:T:2008:300, pkt 28).
- 53 Żaden z podniesionych przez skarżącą argumentów nie pozwala na podważenie przedstawionego w pkt 50–52 powyżej stwierdzenia, opartego na braku czynnej legitymacji procesowej skarżącej w braku dowodu na istotną zmianę jej pozycji konkurencyjnej w chwili wniesienia skargi.
- 54 Po pierwsze, fakt, że od momentu gdy beneficjent pomocy zakończył prowadzenie działalności w połowie roku 2013, skarżąca „zyskała duży udział w rynku na rynku francuskim” (zob. pkt 33 powyżej), nie został poparty żadnym dowodem. W każdym wypadku, nawet gdyby przyjąć ten fakt za ustalony, skarżąca nie twierdzi, że świadczył on, zgodnie z orzecnictwem (zob. pkt 47 powyżej) o jej

szczególnej sytuacji w porównaniu z sytuacją, w jakiej znajdowali się jej konkurenci. Wynika to również z okoliczności, że nawet gdyby skarżąca odzyskała tylko 1% udziału FagorBrandt w rynku, to kwota ta odpowiadałaby kwocie pomocy, o której mowa w zaskarżonej decyzji. Stwierdzenie to dotyczy bowiem wszystkich podmiotów działających na rynku.

- 55 Po drugie, udział skarżącej w formalnym postępowaniu wyjaśniającym nie może również prowadzić do domniemania istotnej zmiany jej pozycji na rynku. Na podstawie jedynie udziału skarżącej w postępowaniu administracyjnym nie można bowiem wyciągać wniosku, że przysługuje jej legitymacja czynna (postanowienie z dnia 7 marca 2013 r., UOP/Komisja, T-198/09, EU:T:2013:105, pkt 27; zobacz także podobnie wyrok z dnia 22 listopada 2007 r., Sniace/Komisja, C-260/05 P, EU:C:2007:700, pkt 60), nawet jeśli odegrała ona istotną rolę w postępowaniu, w szczególności składając do Komisji skargę leżącą u podstaw zaskarżonej decyzji (zob. podobnie wyrok z dnia 22 października 1996 r., Skibsværftsforeningen i in./Komisja, T-266/94, EU:T:1996:153, pkt 94, 95).
- 56 Po trzecie, okoliczność, że skarżąca zaliczała się do potencjalnych nabywców beneficjenta w 2001/2002, gdy zostało wszczęte w stosunku do niego postępowanie upadłościowe (zob. pkt 34 poniżej), jest bez znaczenia dla ustalenia ponad dziesięć lat po zakończeniu wspomnianego postępowania jej zdolności do odzyskania w znacznie większym stopniu niż jej konkurenci udziałów w rynku zwolnionych przez ustanie bytu FagorBrandta lub zaprzestanie przez niego działalności.
- 57 Po czwarte, nie ma wreszcie znaczenia w świetle zasady powagi rzeczy osądzonej fakt, że w wyroku z dnia 14 lutego 2012 r., Electrolux/Komisja (T-115/09 i T-116/09, EU:T:2012:76) Sąd nie uwzględnił z urzędu braku czynnej legitymacji procesowej skarżącej, podczas gdy argumenty podniesione w poprzedniej skardze na poparcie skargi na decyzję 2009/485 były zdaniem skarżącej pod każdym względem podobne do argumentów podniesionych przeciwko zaskarżonej decyzji w niniejszej sprawie.
- 58 Należy bowiem stwierdzić, że to, czy dany akt dotyczy danej osoby fizycznej lub prawnej indywidualnie, podlega ocenie na dzień wniesienia skargi i jest uzależnione jedynie od zaskarżonej decyzji (postanowienie z dnia 29 marca 2012 r., Asociación Española de Banca/Komisja, T-236/10, EU:T:2012:176, pkt 38). Powaga rzeczy osądzonej, którą ma wyrok z dnia 14 lutego 2012 r., Electrolux/Komisja (T-115/09 i T-116/09, EU:T:2012:76), dotyczący zgodności z prawem decyzji 2009/485, nie może zatem rozstrzygnąć o legitymacji procesowej czynnej skarżącej odnoszącej się do niniejszej skargi na zaskarżoną decyzję.
- 59 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała, iż jej pozycja na rynku uległa istotnej zmianie ze względu na pomoc będącą przedmiotem zaskarżonej decyzji. Skargę wniesioną przez skarżącą należy zatem odrzucić jako niedopuszczalną.

W przedmiocie kosztów

- 60 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy obciążyć ją, poza jej własnymi kosztami, kosztami poniesionymi przez Komisję, zgodnie z jej żądaniem.
- 61 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania państwa członkowskie, które przystąpiły do sporu w charakterze interwenientów, pokrywają własne koszty. Republika Francuska pokrywa zatem własne koszty. Każdy z pozostałych interwenientów również pokrywa własne koszty zgodnie z art. 138 § 3 regulaminu postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (druga izba)

orzeka, co następuje:

- 1) **Skarga zostaje odrzucona jako niedopuszczalna.**
- 2) **Whirlpool Europe BV pokrywa własne koszty oraz koszty poniesione przez Komisję Europejską.**
- 3) **Republika Francuska, Electrolux AB i Fagor France SA pokrywają własne koszty.**

Martins Ribeiro

Gervasoni

Madise

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 22 czerwca 2016 r.

Podpisy